næsten ikke indeholder frugtkød eller frugtsaft, men for størstedelens vedkommende består af cellehinder og albedo.

Kutscher Donner Pescatore

Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. februar 1977.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 19. JANUAR 1977 [1]

Høje Ret.

Nærværende to sager er forelagt Domstolen af Bundesfinanzhof, der har anmodet om en præjudiciel afgørelse. Parterne er de samme i begge sager: appellanten er firmaet Rolf H. Dittmeyer, Hamburg, og indstævnte er Hauptzollamt Hamburg-Waltershof.

I begge sager vedrører det spørgsmål, som Bundesfinanzhof skal afgøre, tariferingen i den fælles toldtarif af et af appellanten importeret produkt. Produktet er hovedsagelig det samme i de to sager. Forskellen er, at det i den første sag blev importeret pasteuriseret og i den anden sag i frossen stand, idet produktet er af en sådan art, at det fordærves, medmindre det på en eller anden måde konserveres.

Så vidt jeg forstår, er appellanten fabrikant af frugtsaft, især af citrusfrugter. I forretningsøjemed importerer appellanten lokalt fremstillede koncentrater af citrusfrugtsaft fra lande som Marokko og Brasilien. Men appellanten importerer tillige herfra det produkt, disse sager handler om, som, om jeg så må sige uden at præjudicere min konklusion, er et biprodukt fra fremstillingen af koncentraterne.

Det ser ud til, at frugtsaften i fremstillingsprocessens første stadie uddrages af frugten, enten ved presning eller udsugning, på en sådan måde, at der uundgåeligt i den forefindes nogle faste frugtdele. Disse dele sies fra og presses endnu en gang for at udvinde den sidste saft fra dem. Det, der herefter bliver tilbage, beskrives af Bundesfinanzhof som »næppe indeholdende nogen af de bestanddele, som giver frugtkødet eller frugtsaften deres egentlige karakter« og som »hovedsageligt bestående af cellevægge og albedo«.

Appelllanten importerer produktet for at tilsætte det i frugtsafterne, således at disse

1 – Oversat fra engelsk.

ifølge appellanten får et bedre udseende. Appellanten hævder imidlertid, at en sådan anvendelse af produktet er atypisk, og at langt det meste heraf simpelthen destrueres som industriaffald, skønt noget vides at have fundet anvendelse som dyrefoder. Ingen synes at bestride disse anførsler.

På tidspunktet for den relevante vareimport, der fandt sted i 1970, toldangav appellanten varerne under position 23.06, der omfatter »produkter af vegetabilsk oprindelse, anvendelige til dyrefoder, ikke andetsteds tariferet«. Denne tarifering blev først godkendt af toldkontoret i Hamburg, men i november 1971 kom det til den konklusion, at denne skulle ændres. Det meddelte appellanten, at han af følgende grunde skulle betale en supplerende afgift:

1. hvor omhandlede produkt er pasteuriseret, falder det ind under position 20.06, der omfatter »frugter, tilberedt eller konserveret på anden måde, også tilsat sukker eller alkohol« — idet »på anden måde« betyder anderledes end ved eddike, eddikesyre, nedfrysning eller sukker, samt at
2. hvor produktet er frosset, falder det ind under position 08.10, der omfatter »frugter (også kogte), frosne, ikke tilsat sukker«.

Toldkontoret synes ved denne konklusion at have været påvirket af to ting.

Den første var et »klassificeringsblad« af 4. maj 1971 fra nomenklaturudvalget for den fælles toldtarif (hvilket jeg kort vil kalde FTT-udvalget). Dette »klassificeringsblad« udgør bilag III til Kommissionens indlæg og der er enighed om, at den angår det her omhandlede produkt for så vidt dette hidrører fra appelsiner. På dette »blad« beskrives produktet som følger:

»Produkt benævnt 'appelsinceller' i form af en tyk og ukogt frugtpuré, gullig, med en neutral eller letbitter smag, der minder om appelsinsmag, ikke tilsat sukker: det udvindes ved filtrering af appelsinsaft, hvori der findes frugtkød, og indeholder en vis mængde mere eller mindre findelte skræller, hovedsagelig fra den indre hvide del. Det anvendes som tilsætning til fortyndede appelsinsaftkoncentrater og limonader«.

Udvalgets begrundelse for sin tarifering var følgende:

»Da de omhandlede produkter i det væsentlige kun består af dele af den egentlige frugt, dvs. kødet, cellevægge og en vis mængde skræl, især hidrørende fra skallens hvide del, falder de ind under position 20.06, når de er pasteuriseret og under position 08.10, når de er frosset. De kan ikke tariferes under position 23.06, især fordi produkterne grundet deres fremstillingsmåde og konserveringsbehandling ikke udgør en rest i denne positions forstand.«

Ordet »rest« anvendes naturligvis ikke i overskriften til selve position 23.06, men er en del af overskriften til den fælles toldtarifs kapitel 23, som positionen indgår i. Overskriften lyder: »restprodukter fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefoder«. Til trods for de almindelige tariferingsbestemmelsers nr. A 1 i FTT, der bestemmer, at kapitlernes overskrifter »alene tjener til orientering«, er det, når henses til de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen fra Toldsamarbejdsrådet, efter min opfattelse tilladt at have in mente ved fortolkningen af de forskellige positioner i kapitel 23, at dette kapitel skal dække restprodukter fra næringsmiddelindustrien. Jeg skal om et øjeblik komme ind på disse forklarende bemærkningers bind I.

Den anden ting, der synes at have påvirket toldkontoret i Hamburg, var resultatet af en senere i 1971 foretaget udersøgelse på en toldteknisk prøve- og læreanstalt (Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt) af prøver af det af appellanten importerede produkt. Så vidt jeg kan se, er undersøgelsen og dens resultat nu blot en del af de faktiske omstændigheder; der er intet, der herved kunne være medvirkende til sagernes afgørelse.

Appellanten indgav administrativ klage mod den påfølgende, supplerende afgiftsansættelse uden at få medhold. Herefter indbragte firmaet sagen for Finanzgericht Hamburg, igen uden resultat. Finanzgericht synes at have følt sig bundet af »klassificeringsbladet« fra nomenklaturudvalget for FTT. Derfor har appellanten nu appelleret til Bundesfinanzhof.

Bundesfinanzhof udtrykker i sin forelæggelseskendelse tvivl om, hvorvidt »produkter, der ganske vist består af frugtdele, men som næsten helt mangler de særlige kendetegn for frugter, kan tariferes som 'frugter' og følgelig også tvivl med hensyn til rigtigheden af klassificeringsbladet« fra nomenklaturudvalget for FTT. På den anden side er Bundesfinanzhof i tvivl om, hvorvidt et produkt der »ikke anvendes som foder« kan tariferes under position 23.06.

Derfor har den i hver enkelt sag forelagt tre spørgsmål for Domstolen.

Det første går ud på, om det produkt, den har beskrevet, efter omstændighederne skal henføres under position 20.06 eller position 08.10.

Det andet går ud på, om produktet, forudsat det første spørgsmål besvares benægtende, kan tariferes under position 23.06 til trods for, at det hverken normalt eller i særlige tilfælde anvendes som foder.

Det tredje spørgsmål er, om produktet i tilfælde af, at både spørgsmål et og to besvares benægtende, kan henføres under en af de nævnte positioner i medfør af den almindelige tariferingsbestemmelse, der i 1970 var nr. 5. (og nu er nr. 4) i FTT, det vil sige reglen om, at »varer, der ikke er nævnt nogetsteds i tariffen, tariferes som de varer, hvormed de skønnes at have mest til fælles«.

Førend jeg behandler disse spørgsmål, må jeg afgøre, hvorledes et klassificeringsblad fra nomenklaturudvalget skal bedømmes i retlig forstand.

Kommissionen anfører, at omhandlede »blad« blev udstedt i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 97/69 af 16. januar 1969. Det var som bekendt i medfør af denne forordning om »de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur«, at nomenklaturudvalget for FTT blev nedsat. Artikel 1 bestemmer, at udvalget består af repræsentanter for medlemsstaterne og har en repræsentant for Kommissionen som formand.

Artikel 2 lyder som følger:

»Udvalget kan behandle ethvert spørgsmål vedrørende den fælles toldtarifs nomenklatur, som forelægges det af formanden på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstats repræsentant«.

Herefter fastsættes i artikel 3 en fremgangsmåde, hvorefter «de nødvendige bestemmelser for anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur med henblik på tariferingen af varer, fastsættes«. Denne fremgangsmåde er i det væsentlige den samme som i artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 802/68 »om den fælles definition af begrebet varers oprindelse«, som jeg nylig havde lejlighed til at gøre rede for i sag 49/76 *Gesellschaft für Überseehandel mbH* mod *Handelskammer Hamburg*. Denne fremgangsmåde indebærer som bekendt, at Kommissionen forelægger udvalget et forslag og at forslaget godkendes, dersom udvalget fremsætter en udtalelse, der stemmer overens hermed. Hvis udvalget ikke afgiver en sådan udtalelse forelægger Kommissionen forslaget for Rådet. Har Rådet ikke truffet afgørelse inden udløbet af en frist på tre måneder efter forslagets forelæggelse, vedtager Kommissionen forslaget.

I sag 37/75 *Bagusat* mod *Hauptzollamt Berlin-Packhof* (Sml. 1975, s. 1339) behandlede Domstolen Kommissionens forordning, der var vedtaget i henhold til artikel 3. Domstolen antog, at artikel 3 bevirkede, at Kommissionen »i samarbejde med medlemsstaternes toldeksperter« fik

en vid skønsbeføjelse med hensyn til tariferingen af en bestemt vare i FTT, idet den eneste begrænsning i dette skøn bestod i, at Kommissionen ikke måtte »ændre« teksten til FTT (se især dommens præmisser, 7, 8 og 11).

På et tidspunkt var det mit indtryk, at nærværende sag var den første, hvori Domstolen behandlede et »klassificeringsblad« fra nomenklaturudvalget for FTT. Men Domstolen har faktisk behandlet et sådant »blad« i sagerne 98 og 99/75 *Carstens Keramik* mod *Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main* (Sml. 1976, s. 241). Dommens engelske og franske tekst får ikke dette klart frem. Den engelske tekst refererer undertiden til det dér omhandlede »blad« som »tarif decision« (E.C.R. s. 243, 244 og 246) undertiden som »opinion«. Den franske tekst kalder den af og til »decision tarifaire« (Recueil 1976, s. 243, 244 og 246) henholdsvis »avis«, mens det, der på fransk svarer til det engelske »classification slip« faktisk er »fiche de classement«. Der er lignende terminologiske unøjagtigheder i de danske, hollandske og italienske tekster. Den tyske tekst, der er den autentiske, anvender overalt korrekt udtrykket tariferingsudtalelse, »Tarifentscheid«. Når jeg siger »korrekt« mener jeg naturligvis korrekt i forhold til nomenklaturudvalgets egen terminologi. Under alle omstændigheder var Domstolen af den opfattelse, at udtalelsen ikke havde nogen bindende virkning, men var et »gyldigt middel« ved fortolkningen af FTT. Som bekendt refererede jeg også hertil i *Gesellschaft für Überseehandel*-sagen, hvor jeg konkluderede, at der ikke var nogen retlig forskel mellem en udtalelse fra vareoprindelsesudvalget i henhold til forordning nr. 802/68 og for en »udtalelse« fra nomenklaturudvalget for FTT i henhold til forordning nr. 97/69.

Det forekommer mig, at det samme må gælde vedrørende den her omhandlede tariferingsudtalelse: Domstolen må tage hensyn til den som et udtryk for Kommissionens og medlemsstaternes kompetente myndigheders synspunkter, men er ingenlunde bundet af den.

På dette grundlag skal jeg nu vende mig til de spørgsmål, Bundesfinanzhof har stillet Domstolen, og jeg vil straks sige, at Bundesfinanzhof's tvivl med hensyn til, hvorvidt omhandlede produkt kan tariferes som »frugter« efter min opfattelse er fuldtud berettiget. Jeg finder, at en beskrivelse af produktet som frugt er misbrug af sproget.

I sin bestræbelse på at retfærdiggøre nomenklaturudvalgets synspunkt hævder Kommissionen, at henvisningen til »frugter« i overskrifterne til position 20.06 og 08.10 skal fortolkes som omfattende »frugtdele«. Det er der ingen tvivl om. De er ikke begrænset til hele frugter. For eksempel omtaler underposition 20.06 B II a) 2 og 20.06 B II, b) 2 »dele af grapefrugter« og i de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen findes vedrørende kapitel 20 en »bestemmelse« (nr. 3), der siger, at »spiselige planter og plantedele (f.eks. ingefær og angelica), nedlagt i sukker, tariferes i position 20.06; vedrørende samme kapitel findes en »almindelig bemærkning«, der siger, at »frugter, grønsager og andre planter og plantedele, der hører under nærværende kapitel, kan foreligge hele, skårne eller som pulp«; og vedrørende selve position 20.06 findes en bestemmelse, der siger, at »denne position omfatter frugter (hele, skårne eller knuste), tilberedt eller konserveret på anden måde end nævnt i positionerne i kapitel 8 eller i de foranstående positioner i dette kapitel.«

Imidlertid findes intetsteds i disse forklarende bemærkninger nogen antydning af, at position 08.10 eller 20.06 kan omfatte »frugtdele« som betegnelse på et produkt, der hidrører fra frugt, men som har mistet ethvert kendetegn på frugt. Det er navnlig betegnende, at »skaller af frugt« behandles adskilt fra «frugt»: se position 08.13. I kapitel 20 behandles »frugtskaller« noget uordentligt. Position 20.04 dækker »frugter, frugtskaller og plantedele, afløbne, glaserede, kandiserede eller på lignende måde tilberedt med sukker«. Men der er ingen position, der udtrykkelig dækker frugtskal, som er tilberedt på

anden måde end med sukker. Kommissionen refererede til en episode, der indtraf i 1957, da den ægyptiske delegation ved Toldsamarbejdsrådet gjorde opmærksom på denne anomali. Resultatet synes at være blevet en anbefaling af, at ordet »frugtskal« indføjedes i position 20.06 (jf. bilag I til Kommissionens indlæg). Men denne anbefaling ser ikke ud til at være blevet fulgt, og jeg tror ikke, at det ville have nogen betydning i denne sag, selv om den var blevet det. Kommissionen refererede også til Toldsamarbejdsrådets forslag om en mængde andre produkter, hvoraf ingen efter min mening synes at have mere end en blot lighed med det her omhandlede produkt (se bilag II i Kommissionens forslag).

Derfor mener jeg, at positionerne 08.10 og 20.06 ikke omfatter produktet.

Som bekendt er hovedårsagen til Bundesfinanzhof's tøven med hensyn til, om position 23.06 dækker produktet, at det ikke i almindelighed anvendes til dyrefoder og ej heller er tænkt anvendt således hertil, når appellanten importerer det.

Jeg synes, at det hertil må bemærkes, at et produkt for at kunne henføres under position 23.06 ikke behøver at være tænkt anvendt som dyrefoder. Det behøver kun at være »af en art, der er anvendelig som dyrefoder«. Om et produkt opfylder betingelsen, er naturligvis et rent faktisk spørgsmål, og normalt måtte man i en anmodning om en præjudiciel afgørelse sige, at det er den nationale domstols opgave at fastslå dette. Af grunde, som jeg vil forklare om et øjeblik, tror jeg imidlertid ikke, at spørgsmålet behøver at besvares i denne sag.

De forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen siger om kapitel 23, at det »omfatter forskellige restprodukter og affaldsstoffer, hidrørende fra vegetabilske varer, der er bearbejdede i næringsmiddelindustrien samt visse restprodukter af animalsk oprindelse«. Hertil føjes: »De fleste af disse produkter anvendes som dyrefoder .. Visse af produkterne .. finder også industriel anvendelse«. Bemærkningerne til position 23.06 lyder:

»Denne position omfatter vegetabilske produkter, vegetabilsk affald samt rest- og biprodukter fra industriel ekstraktion af visse vegetabilske bestanddele, forudsat at de omhandlede produkter ikke er omfattet af en mere specificeret varebeskrivelse i en anden position i nomenklaturen, og at de er af en art, der er anvendelig som dyrefoder.

Positionen omfatter bl.a.:

...

5) Frugtaffald (skræl og kærnehuse fra æbler, pærer etc.) samt presserester fra vindruer, æbler, pærer, citrusfrugter etc. også selv om affaldet m.v. kan anvendes til udvinding af pectin.

...«

Det fremgår klart af kapitel 23 betragtet under ét og af position 23.06 isoleret, at de omhandler «affald« eller «rester» i betydningen «ubrugelige rester« eller »skrald«. Sådan må det faktisk forholde sig, for der ville kun være lidet formål med at toldtarifere ting, der kun duer til udsmidning. Derfor er »rester« og »affald« i denne sammenhæng relative vendinger idet det, der er den ene industris »rest« eller »affald« er en andens råmateriale.

Når de fortolkes på denne måde, forekommer ordene »vegetabilsk affald samt rest- og biprodukter fra industriel ekstraktion af visse vegetabilske bestanddele« mig nøjagtigt at dække det her omhandlede produkt, og jeg finder det uden betydning, hvorvidt produktet er »af en art, der er anvendelig som dyrefoder« eller ej. Hvis det er af en sådan art, falder det direkte ind under position 23.06. Hvis ikke finder de almindelige bestemmelsers nr. 4 anvendelse, idet position 23.06 omfatter de varer, hvormed det her omhandlede produkt har mest tilfælles.

Nomenklaturudvalget for FTT sagde som bekendt, at produkterne ikke omfattedes af position 23.06 »især fordi de grundet

deres fremstillingsmåde og konserveringsbehandling ikke udgør en rest i denne positions forstand«. Kommissionen uddybede i sit indlæg meningen med denne noget uklare udtalelse. Den synes at bero på det synspunkt, at nomenklaturudvalget skelner skarpt mellem dyrefoder og menneskeføde, og at et produkt, der er blevet fremstillet under hygiejniske forhold og herefter konserveres ved pasteurisering eller nedfrysning med henblik på anvendelse til menneskeføde, ikke kan tariferes sammen med foder. Jeg synes, at det er den forkerte måde at gribe sagen an på. Kapitel 23 omhandler ikke udelukkende dyrefoder, ej heller udelukker det udtrykkeligt eller forudsætningsvis varer, der er blevet fremstillet under hygiejniske forhold eller varer, som er blevet underkastet en behandling, der skal hindre, at de fordærves. Endnu mindre gør kapitlet en særlig sending varers tilsigtede anvendelse til et kriterium for deres klassificering.

Som resultat vil jeg foreslå, at Domstolen som svar på de af Bundesfinanzhof stillede spørgsmål kender for ret, at de i forelæggelseskendelsen nævnte produkter er omfattet af den fælles toldtarifs position 23.06.